T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/177
KARAR NO : 2023/288
KARAR TR : 17/04/2023

ÖZET: Çankırı ili, Şabanözü ilçesi, ... Köyünde Kadastro tarafından yapılan hatalı sınırlandırmanın iptali ile idari sınırların hatalı olmasından kaynaklanan Elmalık sınırları içerisinde kalan mera, yaylak ve kışlakların davacı .... Köyü sınırları içerisinde kaldığının tespiti ile bu şekilde aidiyetinin tespiti ve sınırlandırılması istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : .... Köyü Muhtarlığı Tüzel Kişiliği
Vekili : Av. C. Y. A
Davalı : Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne izafeten
Çankırı Tapu ve Kadastro İl Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Çankırı ili, Şabanözü ilçesi, ... Köyü ile o dönem belde statüsünde yer alan Elmalık arasında bulunan mera ve yaylakların kadastro çalışmaları neticesinde sınırlandırılması noktasında tutanaklara aykırı işlemler yapıldığını, Köy sınırlarının yanlış çizilmesi neticesinde .... Köyüne ait mera ve yaylaklar ile bir kısım taşınmaz Elmalık Sınırları içerisinde bırakılarak o köyün tüzel kişiliğine ve bazı şahıslar lehine tescil olunduğunu, bu durumun usul ve kanuna aykırılıklar içerdiğini, 25/04/1986 tarihinde yapılan tebligata binaen 766 sayılı Tapulama Kanunu'nun 18. maddesi çerçevesinde .... Kasabası ile .... Köyü arasında Tapulama Genel Sınırını çizmek üzere 28/04/1986 tarihinde iki köyün ihtiyar heyetinin bir araya geldiğini, tapulama ve sınırlandırma çalışmaları esnasında daha önce atılan taşların, ihtiyar heyetlerinin gözetiminde takip edilerek çizimlerin yapılmasına başlandığını, bu doğrultuda 34 nolu sınır taşı atılarak Güney istikametini takiben .... mevkiden, Güney istikametini takiben Garipderesine gelindiğini, oradan Kuzpınar tepesine 47 nolu sınır taşı atılarak aynı yönü takiben 48-49 sınır taşları, yine takiben 50-51-52 nolu sınır taşları atılarak devam edilmesi gerektiğini, Evliya mevkisine 53-54 nolu sınır taşları atılarak, tarlaların tapu ve vergi kayıtları .... Köyünde çıkarsa .... Köyüne; .... Kasabasında çıkarsa .... Kasabasına ait olmak kaydıyla .... Tepesine 55 nolu taş atılarak iki tarafın anlaşması ile bir tutanak düzenlendiğini, ancak daha sonra bu tutanağın aksine sınırlara ilişkin çizimlerin daha farklı şekilde yazıldığınıve tutanağın aksine kadastral çalışma yapılarak .... Köyüne ait mera, yaylak ve kışlakların .... Kasabasına yazıldığını, ilgili Kadastro Müdürlüğünün o döneme ait kayıtlarının, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı Arşiv Dairesi Başkanlığı kayıtlarının da mahkemece re'sen celbi ile taşınmazlar üzerinde yapılacak keşif incelemesi neticesinde görüleceği üzere tutanakta yer alan ve mutabakata varılarak atılan taşlar üzerinden çizilmesi gereken sınırların aksine kadastro işlemi yapılarak .... Köyüne ait olması gereken mera ve yaylakların .... Kasabasına yazıldığını ileri sürerek, mera, yaylak ve kışlakların iki köyün ihtiyar heyeti nezaretinde tutulan tutanaklarda varılan mutabakatın aksine Elmalık Köyü sınırları içerisinde kalacak şekilde yapılan kadastro çalışmasının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Şabanözü Asliye Hukuk Mahkemesi 19/01/2022 tarih ve E.2021/111, K.2022/17 sayılı kararı** ile, 442 sayılı Köy Kanunu, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 1580 sayılı Belediye Kanunu hükümlerinden söz ederek, köyler arasında mevcut sınırların toprak üstü uygulanmasında anlaşmazlık doğması halinde, bu anlaşmazlığın belirtilen idari usul ve esaslara göre idarece çözümleneceği ve gerekirse sınırların yeniden çizileceğinin belirtildiğini, buna göre davanın eda davasının öncüsü niteliğinde bir özel hukuk ilişkisinin tespitine ilişkin olmayıp, yukarıda belirtilen idari usuller çerçevesinde idarece yapılan tespit işlemine karşı çıkılarak aynı konuda mahkemeden hükmen tespit istenilmiş olması karşısında, söz konusu tespitin de idari yargı yerinde inceleneceğini belirterek yargı yolu bakımından görevli mahkemenin idari yargı mahkemeleri olduğu gerekçesiyle dava şartı yokluğu nedeniyle yargı yolu caiz olmadığından davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Kastamonu İdare Mahkemesi 04/01/2023 tarih ve E.2022/2128 sayılı kararı**ile, davacı .... Köyü Köy Muhtarlığı Tüzel Kişiliği tarafından, kadastronun yaptığı hatalı sınırlandırmanın iptali ile idari sınırların hatalı olmasından dolayı komşu köy Elmalık sınırları içerisinde kalan mera, yaylak ve kışlakların .... Köyü sınırları içerisinde kalması sebebiyle aidiyetinin tespiti ile sınırlandırılması istemiyle bakılan davanın açıldığını, uyuşmazlığın iki köy arasındaki sınır uyuşmazlığından ziyade, kadastro çalışmaları suretiyle yapılan tespitlere ilişkin olduğunun görüldüğünü, bu durumda, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu sonucuna varıldığını, işin esasının incelenmesine olanak bulunmadığını belirterek, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

5. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun"*Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 22/2/2005 – 5304/1 md.)*
Bu Kanunun amacı, ülke koordinat sistemine göre memleketin kadastral veya topoğrafik kadastral haritasına dayalı olarak taşınmaz malların sınırlarını arazi ve harita üzerinde belirterek hukukî durumlarını tespit etmek suretiyle 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun öngördüğü tapu sicilini kurmak, mekânsal bilgi sisteminin alt yapısını oluşturmaktır."

6. Kanun'un"*Kadastro çalışma alanı, ilan ve itiraz*" başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"*Kadastro bölgesindeki her köy ile belediye sınırları içinde bulunan mahallelerin her biri, kadastro çalışma alanını teşkil eder*
Kadastro müdürü, kadastrosuna başlanacak mahalleyi veya köyü en az 15 gün önce bölge merkezi ile çalışma alanı ve komşu köy, mahalle ve belediyelerde alışılmış vasıtalarla duyurur Bu duyuruda çalışma sınırlarının tespitine hangi gün ve saatte başlanacağı belirtilir
(Değişik üçüncü fıkra: 22/2/2005 - 5304/3 md.) Çalışma alanında orman bulunması ve 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman kadastrosuna başlanılmamış olması halinde, orman kadastrosu ve bu ormanların içinde ve bitişiğinde her çeşit taşınmaz malların ormanlarla müşterek sınırlarının tayini ve tespiti kadastro ekibi tarafından yapılır Ancak, bu çalışmalarda kadastro ekibine, Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisinin bildirimden itibaren yedi gün içerisinde iştirak ettirilmesi zorunludur Bu çalışmalara muhtar ve bilirkişilerin katılmaması halinde çalışmalar re'sen devam ettirilir
(Değişik : 22/2/2005 - 5304/3 md.) Ormanla ilgili yapılan itirazların incelenmesinde kadastro komisyonuna da itiraza konu tespitlerde görev almayan Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisi iştirak ettirilmesi zorunludur
(Değişik: 22/2/2005 - 5304/3 md.)Çalışma alanındaki ormanların bu ekipçe sınırlandırma ve tespitleri yapılarak otuz günlük kısmi ilâna alınır Bu alanlarda orman kadastrosu yapılmış sayılır (Değişik : 22/2/2005 - 5304/3 md.)Orman kadastrosu kesinleşmiş yerlerde bu sınırlara aynen uyulur.
Kadastro ekibi; kadastro çalışma alanı sınırının tespitinde il ve ilçelerin belediye sınırları ile köy sınırlarını dikkate alır.
Bu sınırlar mahalle, belediye, köy idari sınırları sayılmaz.
Sınır tespitlerinde; komşu mahalle veya köyün bilgi ve belgelerinden istifade edilir.
Tespit edilen sınır harita veya ölçü krokisinde gösterilir.
Kadastro teknisyenlerince tespit edilen sınıra yedi gün içerisinde kadastro müdürlüğü nezdinde itiraz edilebilir
Kadastro müdürü, bu itirazı inceleyerek yedi gün içerisinde karara bağlar İlgililer hazırsa tefhim, değilse derhal tebliğ edilen bu karara karşı yedi gün içerisinde kadastro mahkemesine itiraz edilebilir Bu itiraz, duruşmasız ve gerektiğinde mahallinde inceleme yapılarak, onbeş gün içinde kesin karara bağlanır Ancak; tespit edilen bu sınıra karşı kesinleşmiş mahkeme kararı var ise aynı konuda itirazda bulunulamaz.
(Ek fıkra: 19/4/2018-7139/35 md.) Orman tahdidi veya kadastrosu yapılarak kesinleşmiş orman haritalarında, tapuya tescil edilip edilmediğine bakılmaksızın düzeltmeyi gerektiren tutanak, pafta ve zemin uyumsuzluğunun tespit edilmesi halinde, orman işletme müdürlüğünce görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile ilgili kadastro müdürlüğünce görevlendirilecek kontrol mühendisi veya mühendisin iştirak ettirildiği, bu Kanunun 3 üncü maddesine göre oluşturulacak kadastro ekibince orman sınır nokta ve hatları orman kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle zemine aplike edilir Tespit edilen uyumsuzluk yukarıda oluşturulan kadastro ekibince teknik mevzuatına uygun

hale getirilir Çalışma neticesinde bir zabıt düzenlenir ve bu zabıt, ekip görevlileri ile orman ve kadastro mühendisleri tarafından birlikte imzalanır. Düzeltme işlemi bu Kanunun 11 inci maddesine göre yapılacak askı ilanını müteakip kesinleşir..."

7. Kanun'un"*Genel olarak görev*" başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"*Kadastro mahkemesi; taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara, sınır ve ölçü uyuşmazlıklarına, kadastroya ve tapu sicilini ilgilendiren benzeri davalara ve özel kanunlarca kendisine verilen işlere bakar; Kadastroya veya kadastro ile ilgili verasete ait uyuşmazlıkları çözümleyebileceği gibi, istek üzerine veraset belgesi de verebilir.*"

8.Kanun'un "*Zaman bakımından görev ve yetki*" başlıklı 26. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"*Kadastro Mahkemesi;*
A)10 uncu maddeye göre kadastro komisyonu tarafından gönderilen tutanaklara ait davaları,
B)11 inci maddede belirtilen askı ilanı içinde açılan davaları,
C)Mahalli hukuk Mahkemelerinden 27 nci madde uyarınca Kadastro Mahkemesine devredilen dava ve dosyaları,
D)Kadastro Mahkemelerine dava açıldıktan sonra, tesbitten önceki haklara dayanarak, asli müdahil olarak katılanların iddialarına dair uyuşmazlıkları,
İnceler ve karara bağlar..."

B. Yargı Kararları

9. Uyuşmazlık MahkemesiHukuk Bölümünün 26/10/2015 tarih ve E.2015/709, K.2015/712 sayılı kararında, kadastro tarafından köyler arasında tespit edilen sınırın iptali ve yeniden belirlenmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 17/04/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

11. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

12. Dava, Çankırı ili, Şabanözü ilçesi, ... Köyünde kadastro tarafından yapılan hatalı sınırlandırmanın iptali ile idari sınırların hatalı olmasından kaynaklanan Elmalık sınırları içerisinde kalan mera, yaylak ve kışlakların davacı .... Köyü sınırları içerisinde kalması sebebiyle aidiyetinin tespiti ve sınırlandırılması istemiyle açılmıştır.

13. Dosyanın incelenmesinden, davalı idarenin Asliye Hukuk Mahkemesi kayıtlarına giren 15/07/2021 tarihli cevap dilekçesinde, davacı köyde yapılan ilk tesis kadastro çalışmalarının 08/05/1999 tarihinde; Elmalık Köyünde yapılan ilk tesis kadastro çalışmalarının da 15/04/1988 tarihinde dava açılmadan kesinleştiğini, Elmalık Köyü ile .... Köyü arasında tutulan 28/04/1986 tarihli kadastro çalışma alanı sınır tutanağına göre kadastro çalışma alanı sınır krokisi düzenlendiğini, G30 d.24.b pafta ozalitinden kadastro çalışmalarında bu pafta üzerinde parsel sınırlandırmalarının yapıldığını ifade ettiği anlaşılmıştır.

14. Bu durumda, mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde, kadastro çalışmaları sonucu yapılan tespitlere ilişkin uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

15.Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Kastamonu İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Şabanözü Asliye Hukuk Mahkemesinin 19/01/2022 tarih ve E.2021/111, K.2022/17 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kastamonu İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Şabanözü Asliye Hukuk Mahkemesinin 19/01/2022 tarih ve E.2021/111, K.2022/17 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

17/04/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN